

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЇ

Сторожева О.М. (м. Донецьк, Україна)

Питання пошуку шляхів підвищення ефективності сучасного викладання навчальних дисциплін є сьогодні актуальною проблемою багатьох наукових досліджень. У своєму дослідженні ми спираємося на праці О. Пометун і Л. Пироженко, які до запропонованого Я Голантом у 60-х рр. XX ст. поділу моделей навчання на активну й пасивну, додають ще інтерактивну модель навчання. Дослідниці вважають інтерактивне навчання певним різновидом активного, що має свої закономірності та особливості [2, с.8].

Інтерактивні методи навчання (англ. *inter* – взаємний і *act* – діяти, тобто здатний до взаємодії, діалогу) – це способи організації активної взаємодії студентів і викладача у навчальному процесі з метою досягнення визначених дидактичних результатів [4, с.357].

Головною метою інтерактивного навчання є створення комфортних умов навчання, за яких кожен студент відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність [3, с.315].

Враховуючи підходи різних дослідників та проведені власні дослідження, викладачі предметної комісії природничих дисциплін розробили до всіх курсів природничого циклу методики проведення різних типів занять, під час яких використовуються такі інтерактивні методи навчання:

- «робота в парах», «робота в мікрогрупах», «презентуємо проект», «акваріум», «мозковий штурм», «ажурна пилка», «навчаючи – вчуся», «моя позиція», «коло ідей» тощо.

Зазначимо, що при викладанні курсу хімії актуальною формою об'єднання практичних знань з теоретичними, репродуктивною діяльністю з творчою є проектний метод навчання. Навчальний проект це послідовність взаємопов'язаних дій студентів, які виконуються впродовж встановленого обмеженого проміжку часу, що передбачає активну діяльність кожного учасника спільної роботи, в результаті якої досягається певна мета та розв'язуються значущі проблеми. Метод проектів є одним з провідних засобів оволодіння навичками планування власної діяльності, навичками вибору засобів та шляхів її здійснення, формування та актуалізації свого життєвого досвіду [1, с.14].

Застосування методу проектів при викладанні курсу хімії дає можливість: перетворити абстрактну науку (такою її бачить більшість студентів) на захоплюючу та цікаву, що сприяє розвитку творчих здібностей особистості; забезпечити зв'язок теоретичного матеріалу з його практичним застосуванням; формувати ключові життєві компетентності; надати студентам більший ступінь самостійності; значно підвищити результативність вивчення конкретної теми навчальної програми.

Прикладом використання проектного підходу у вивченні комплексу питань із курсу хімії є проект на тему: «Властивості води, вода на території Донецької області». Типологія проекту: дослідницький, особистісний, середньої тривалості. Мета: вивчення властивостей води, екологічних проблем пов'язаних з забрудненням природних вод, визначенням способів аналізу води.

Завдання проекту:

- Визначити літературні джерела за обраною темою.
- Ознайомитися з методикою визначення жорсткості води та рН.
- Провести аналіз питної води з різних джерел на території Донецької області.

Зміст **теоретичної частини** навчального проекту: вода та її професії; вода – джерело енергії; властивості води; запаси води на Землі; проблеми питної води в Донецькій області (Україні).

Практична частина: дослідження жорсткості води; визначення рН во-

ди.

Отже, існують різні підстави для вибору тематики проекту, але увесь період від підготовки проекту до його захисту підпорядкований наступним ідеям: головне не кількісні характеристики знань, придбаних студентами у коледжі, а вміння використовувати їх у конкретній ситуації; важливо правильно підпорядкувати зміст навчання вирішенню практичних проблем, що відповідають підготовці й інтересам студентів.

Сучасна тематика навчальних проектів з хімії над якими працюють студенти коледжу: хімічні речовини навколо нас; географія хімічних назв; медичні полімери; антропогенні джерела важких металів; хімічні речовини в парфумерії та косметиці.

Працюючи над даною проблемою на заняттях з хімії та в позааурочний час ми прийшли до висновку, що метод проектів стимулює самостійну пізнавальну діяльність студентів, розвиває творче мислення, формує мотивацію майбутньої професійної діяльності.

Література

1. Лосєва Н.М. Самореалізація викладача: теоретичний аспект. Монографія. / Н.М. Лосєва. – Д.: ДонУ, 2007. – 387с.
2. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібник / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко; за ред. О.І. Пометун. – К.: Вид-во А.С.К., 2003. – 192 с.
3. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т.І. Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с.
4. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук; ред. В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФІЛЬНОЇ ТА ДО ПРОФІЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Супруненко І.М. (м. Полтава, Україна)

Розвиток світового і, зокрема, європейського освітнього простору об'єктивно потребує від української школи адекватної реакції на процеси реформування загальної середньої школи, що відбуваються у провідних країнах світу. Загальною тенденцією розвитку старшої профільної школи є її орієнтація на широку диференціацію, варіативність, багатопрофільність, інтеграцію загальної і допрофесійної освіти.

Диференціація – одна з ключових проблем організації сучасної школи. Різні і навіть протилежні погляди на ідею диференційованого навчання певною мірою відображають дві діалектично протилежні тенденції у розвитку сучасної науки, виробництва і освіти. Одна з них – інтеграція, яка зумовлена об'єктивними процесами взаємозв'язку і взаємозалежності різних наукових дисциплін, що потребує від кваліфікованого працівника широкої загальної культури й обізнаності у багатьох суміжних галузях.

Більшість педагогів світу є прихильниками саме цієї тенденції, про що свідчить той факт, що диференціація навчання є одним із основних організаційних принципів середньої загальноосвітньої школи зарубіжжя впродовж багатьох десятиліть.

Початковий етап диференціації починається в старших класах неповної середньої школи, де вона має попередній, орієнтовний характер. На старшому ступені середньої школи у більшості країн світу здійснюється профільна диференціація навчання. Учні навчаються у спеціалізованих секціях, відділеннях і серіях, які можна вважати аналогами профілів, вся багатоманітність яких зво-